

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség : és Kiadóhivatal : Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő : Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak : Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezso ágyvédek.	Előfizetési árak : Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	--	---	--	---

Belügyi bajok.

Baja, 1911. április 8.

A költségvetés tárgyalása foglalkoztatja most a képviselőházat es napok óta mindazon súlyos bajok és orvoslásra váró sérelmek jutnak szóhoz. a melyek mostoha belügyi politikánknak ugy szólnán évtizedek óta tapasztalhatók. Minden egyes panasz és feljajdulás vizsgálja annak az elégedetlenségnek, mely folyton fokozódó mértékben jut kifejezésre beligazgatási életszükségeink megfelelő kielégítésének elmaradottsága folytan. Hogy mily lehetetlen és visszás állapotok vannak sok minden irányban, arra legjellemzőbb, hogy még a mostani parlamenti depressió mellett is, a mikor a költségvetés általános vitája után a részletek gyors letárgyalását lehetett remélni, a mint a belügyi tárca tárgyalására került a sor, egymásután feltáruktak a sebek és a felszólalók, sokszor közönnnyel, sokszor indolenciával megküzdve sürgették belügyi helyzetünk szanalását.

Ha van valami elsőrendű állami szükséglet, a melynek sürgős kielégítéséről minden kormánynak kötelessége gondoskodni, az éppen a belügyi igazgatás terén koncentrálódik legjobban. Az emberi szabadságjogok intézményes biztosítására és azok tiszteletben tartására való örködéstől eltekintve, közegészségügyi, megyei, városi és községi adminisztráció mind az állami polgárok legelsőrendű érdekeit vannak hivatva istápolni és előmozdítani. Ha ezekhez veszszük a beligazgatás körében tartozó nemzetiségi kérdést, a választói reform nagy horderejű problémáját: akkor főbb vonásaiban kiemeltük azon irányelveket, a melyek a belügyi vitát dominálták. Eredményeit összegezve a vitának, sajnos konkrét rezultátumoknak nem örvendett a magyar közvélemény. Sablonos miniszteri ígéretek, jóakarát, jóindulat ki látásba helyezése. sok kérdésnek a tanulmányozás stádiumába való visszavetése, mindössze ennyi a magja a sok

cséplésnek. Csak skic-szerűen érintése a fontosabb kérdéseknek egész röviden megállapíthatjuk a következőket: a választói reform kérdésében a kormánynak adott programja dacára és kézzel fogható ígérete ma sincs. Sem a javaslat betérjesztésének időpontjára, sem azon kardinálisabb alapelvekre, a melyeken a javaslat felépül, határozott, világos, nyílt feleletet a miniszter nem adott. Nyomasztó sullyal nehezedik a kormánypárt néhány szabadelvű tagjára az a reakciós felfogás, a melynek a tulajnyomó többségben levő tisztaisták hívei és a jövő tekintetében csak súlyos aggodalmakkal lehetnek eltelve a kormány javaslatával szemben mindazok a kik e korszakos reformtól Magyarország újjaszületését várják. A nemzetiségi kérdésben nem láttunk céltudatos, nemzeti politikát a kormány eddigi működésében, sőt a románok és Tisza közti tárgyalás olyan végzetes lejtőre való lépést mutat, a mely a magyar szupremácia csődjéhez vezethet. Közegészségügyünk mostoha gyermek. Milliárdos büdcséje mellett száználmas morzsát juttat a kormány annak a közigazgatási ágnek dotálására a melytől jelen és jövő generációk fejlődése, munkaképessége és nemzetünk előrehaladása függ. Vármegye, város, község horribilis pótladók alatt nyög. Különösen községeink ezrei a legelembb kulturális intézményekben szűkölködnek és mind a három autonom terület tisztviselői kara megélhetését alig biztosítva fizetéséből, súlyos anyagi zavarokkal küzdve tengeti életét.

Statusrendezés, közigazgatási és közegészségügyi reform, szóval kulturális állapotok teremtése a beligazgatásban, ugy látszik ma még mind fantom, a melyet epedve hajszólv néhány utópista, mig jön egy-egy költségvetési tárgyalás, a kínos kiábrándulások ideje, csalodást és szomorúságot idézve elő ott, ahol fejlődést, haladást és fámogatást várhat

A befagyott tavasz.

Ma már meg lehet állapítani, hogy az idén sem barack, sem mandula nem lesz, elfagyott két éjszaka mindenütt a két korán virágzó gyümölcs. Ami még nem nyílt ki, ami későbbi napokra várta virágborulását, az rügyében marad, bennfullad s ha kibujik, nyomban lefagyasztja az éjjelenkint biztosan beálló két-három fokos hideg. Meteorológiai műszereink ezt a harmadlagos telet nem tudták megjósolni.

Időjárásstudósaink azt állítják, hogy ez nem egyéb, mint a májusi fagy előretelődása, mint ahogyan két esztendő óta Közép-Európában minden időjárási rendesség két-hat hétlet megelőzőleg köszönt be mindenütt. Ennek okát hiába kutatjuk, hiába magyarázzuk s ha törvényességét ki is mutatjuk, a kiszámíthatatlanság örök igazságánál fogva bizonyára halomra dölne minden egy váratlan eseménytől.

Megkísérelték a Halley-üstökös közelgése megjelenése, eltűnése okozta kétségkívül jelentős légmozgásra vezetni a két esztendő óta tartó rendellenes időjárást, sokan esküsznek rá, sokan egyéb okokból magyarázzák, egy azonban elvitázhatatlan tény, hogy ránk köszöntött minden ismertető jelével a tél. Ez a megállapítás nem közhely, nem tréfa, a legújabb híradások szerint a mostani időjárás állandóbb berendezkedés lesz egész Közép-Európában. A légsúlymérők állandóan hideget, csapadékot jósolnak s ezek igazmondása csak akkor csal, ha az a bizonyos váratlan eset bekövetkezik. Ez pedig nem más, mint az északi maximum.

A Józsefváros

ez a szegény emberek lakta városrész tehát a törvénynek betűszerinti magyarázása folytán most már nem tartozik a házostályadó alá, hanem — a pénzügyigazgató rendelete szerint — általános házbéradó körzetet képez. Hogy ez mit jelent Józsefvárosra nézve, azt nem kell újra megmagyaráznunk, kifejtettük azt már ezen a helyen néhányszor, hogy ott, ahol jobbra szűk viszonyok között élő emberek laknak, magasabb lesz a lakbér, drágább lesz az adó, mint ott, ahol gazdagabb emberek laknak, ahol az embereknek a lakás több kényelmet nyújt.

Igy lesz, ha a pénzügyigazgatóság intézkedésében megnyugszunk. Csakhogy abba nem lehet, nem szabad és nem fogunk megnyugodni. Ugy tudjuk, hogy a város tanácsa a pénzügyigazgató intézkedései ellen felebezést fog benyújtani a pénzügyminiszterhez.

Gyermek-ruhák!

Mosó 2.- kor.-tól
Zefir 2'50 „
Lüsztér 4'50 „
Szövet 6.- „

Schöffner-féle árúházban Baja.

Már a múlt évben is megkísérelte a zombori pénzügyigazgatóság, hogy a Józsefváros általános házbéradó körzeté alakítsa. De a város megfeleltette a rendelkezést és a felebezésnek meg is volt a foganatja. A pénzügyminiszter úgy döntött, hogy a Józsefváros rész 1911-ik évre nem alakult át házbéradó körzette. Megmaradt továbbra is a házostályadó.

A helyzet azóta nem változott. A viszonyok ugyanolyanok, mint voltak a múltban. Most sem laknak a Józsefvárosban gazdag emberek, és a város megfeleltette a rendelkezést és a felebezésnek meg is volt a foganatja. Ma éppen olyan kevés indokolt az élet megdrágítása, mint a múlt esztendőben.

A zombori pénzügyigazgatóság mindamellett elrendelte ez évben is a józsefvárosi házbéradó körzetet.

A város tanácsa — amint már említettük — még fogja ezt felebezni.

Hogy a pénzügyigazgatóság rendelkezése milyen hatása volt, az csak az tudja megítélni, aki kint jár a Józsefvárosban. Alig terjedt el a híre annak, hogy házbéradó körzet alá fog tartozni a Józsefváros, nyomban egész csomó házra kitették a cédulát, amely jelenti, hogy a ház eladó.

Nem tudjuk elképzelni hogy a pénzügyminiszter ne adjon helyet a felebezésnek akkor, amikor egyáltalán nem méltányos, nem igazságos éppen a város legszegényebb néposztályát nagyobb adóterhekkel sújtani, éppen a legszegényebb néposztály megélhetését megnehezíteni. Hiszen úgy is elég küzdelmes harcot kell megvívni a mindennapi falat kenyérért.

Mindent el kell követni, hogy ebben a városrészben a régi állapot megmaradjon.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. április 8.

A képviselőház ülése

a belügyi vitával volt elfoglalva. Beszkid Antal nem fogadja el a javaslatot. Bakonyi Samu válaszol Polónyinak. Tagadja, hogy a reformklub szabadkőműves kreáció volna. Ezzel az általános vita véget ért Huszár Károly személyes kérdésben tiltakozik az ellen, hogy Nagy Sándor nagyzási hőbortban szenvedjen.

Khuen miniszterelnök kijelenti, hogy a körorvosokról rövidesen egy törvényjavaslat készül. Az általános választói jog dolgában nem tájékoztatja az országot, mert az csak megzavarná az ország

békéjét. (Ez a legkényelmesebb eszköz egy kérdésnek a megkerülésére. — A szerk.) A javaslatot ezután általánosságban elfogadják.

NAPIHIREK.

Kedves Április Ur!

Üdvözlöm Önt! Üdvözlöm azért, mert amugy istenigazában lepíalt és letrefált mindenkit, aki az Ön tehetségét félreismeri, aki abban a hirtelen csalóka átomban ringatta magát, hogy Ön, kedves Április Ur, hűtlen lett önmagához és régi kipróbált tradicionális köteletségéhez.

Kedves Április Ur! Hígyje el, hogy az a pár májusi nap, melynek «őre» adott s az erre következett kiábrándulás, mely szélel-hóval vegyesen csapdosta arcunk közé a rideg prózai valóságot, a fehér háztetők, rétek juttatták eszünkbe, hogy kora még az öröm. kora még a tavasz: Csak Ön trefál velünk ismét kegyetlenül.

Kedves Április Ur! Erre a mókájára való tekintettel engedje meg, hogy kénytelen legyen elkomolyodni s Önre való tekintettel legkegyelmesebben — félkibáttá léptetni elő az übercigeremet.

A közigazgatási bizottság ma délelőtt tartotta dr. Hegedűs Aladár kir. tanácsos polgármester elnöklése alatt e havi rendes ülését. A polgármesteri jelentésből megtudjuk, hogy a bajai rendőrkapitányságnál a f. hóban helyben elkövetett 35 és vidéken elkövetett 29 büntető cselekményből kifolyólag tettek feljelentést. Az elmúlt hónapban 5 külföldi utlevél adatott ki. A tisztí főorvos jelenti, hogy a közegészségügy állapota kedvezőtlen volt, az általános körmozgalom nagy volt. A múlt hóban igen sok volt a vörheny-megbetegedés és 9 difteritisz megbetegedés volt. A kórházban a múlt hóban 514 beteg volt ápolás alatt. 35 születési-esettel szemben 60 halálozás történt. Minthogy 8 idegen halt meg a kórházban, a tényleges apadás 17 emberélet volt. A gyermekhalálozás igen magas volt. Vörhenynek 8, diftériának 2 gyermek és tüdővésznek 8 ember esett áldozatul. A pénzügyigazgató jelenti, hogy az államiadó jól folyt be. — A tanfelügyelő jelenti, hogy a bajai felekezeti elemi iskola tandíjért 4400 kor. államszégyélyt kapott ez évre a kormánytól. Az államépítészeti hivatal főnöke jelenti, hogy a baja—mélykúti-ut ózsre elkészül és a forgalomnak át lesz adható.

A csaláljai törvényhatósági között mellett lévő városi akácerdőben 4500 drb. gömbölyű szőlőkaró, 1100 kéve rózse, 9 rakás tuskó, f. hó 9-én vasárnap d. u 2 órakor, a

Lőkert mögötti városi akácerdőben a fiatal hajtások f. hó 9-én vasárnap d. u. fél 4 órakor, a városi szegényház udvarán 14 drb. növendék sertés f. hó 9-én vasárnap d. e. fél 12 órakor a helyszínen el árvezetetni fog.

Közygylés. A »Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyeletének« bajai fiókja f. hó 9-én d. e. 11 órakor tartja ez évi rendes közgyűlését a Kereskedő Ifjak Egyletében, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség.

A vízvezeték és csatornázás ügyében Baján járt a »Világítási és Vízművek R. T.« egy megbízottja, aki a várossal tárgyalásokat folytatott a vízvezeték és csatornázás terveinek és költségelirányzatának elkészítésére. A város tanácsa megbízta a részvénytárságot, hogy ezeket elkészítse 60 nap alatt oly kikötéssel, hogy a várost ebből kifolyólag semmi költség vagy kötelezettség nem terheli.

A »Bajai Sport Egylet« vasárnap d. u. 5 órakor birkozó és sport délutánt tart, mely alkalommal fog Hunyadi László és Simonovits János közti reváns mérkőzés megtartani, azonkívül többen is résztvesznek a versenyen. Vendégeket az Egyesület szívesen lát.

Egy felejthetetlen est. Vasárnap, április 9-én a Nemzeti Szálloda éttermében. Budapest két legnagyobb slágerének szenzációs vendégjátéka. A jelenkor legkitűnőbb, valamint legnagyobb csodáknak művelője. Szilágyi Elemér hang fenomenológusának, aki nemcsak csodásan szép tiszta hangjával, hanem mesébe illő toalettjeivel is mindcélh a legnagyobb feltűnést keltette. Nadrágszoknya óriási sláger. Felmentő-jegy 1 korona. Szünet alatt zene. Kezdeté este félkilenc órakor.

VITA FORRÁS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegeknek kőszvény hólyag- és vesebetegyeknek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorégést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa:

„CONSUM“ kereskedelmi r. társaság.

Budapest, VI. Teréz-körút 4.

Telefon 10—13.

FŐRAKTÁR:

ifj. Cserba György

úrnál, valamint

kapható még Drescher Gyula és Stampfl Jenő uraknál és minden jobb fűszerüzletben és gyógyszertárban.

Gyümölcsfa-karbolineum

„LOHSOL“

(törvényesen védve.)

Legnagyobb mértékben vízben oldható, biztosan gyógyítja

gyümölcsfák, bokrok stb.

valamennyi betegségét, különösen **rák-, üszök-, gummi-**

folyás stb. bajokat, föltétlen biztossággal elpusztít **vérlevél- és pajzs-tetűt**, almaférgest stb. és megöli valamennyi gyümölcsférgest, hernyót és azoknak petéit. Megakadályoz minden **gomba- és penészkepződést**, valamint más ártalmas burjánzásokat. Meggyógyít minden **kőregbetegséget és regenerálja öreg fáknak kőrgét**. Hat a **növésre**, fokozza a **nedv-keringést** és előmozdítja a **termőképességet**. Leghatásosabb védelem vadnak és egereknek pusztítása ellen, melyek a faiskolákba esetleg belopódtak.

! Számos elismerés bizonyítja, hogy !
! a gyakorlatban legjobban bevált !

Egyedüli elárusító Bács-Bogrog vármegyére:

DRESCHER GYULA BAJA.

Sikkasztó alkalmazott. A bajai csendőrség letartóztatott egy mészárossegédet, aki eddig nagybaracsán volt alkalmazva és a gazdájától 60 korona elikkasztása után megszökött.

Végrehajtóból fogalmazó. A pénzügyminiszter dr. Offenberger Ferenc zombori áll. végrehajtót a zombori p. ü. igazgatóság-hoz fogalmazóvá nevezte ki.

Uránia mozgó-színház a Bányában fel-tűnő érdekfeszítő műsorral előadást tart, mely-ből különösen kiemelendő a »Molnár bosz-szuja« szenzációs dráma és az »Ezred kutyája« érdekfeszítő jelenet az amerikai háború-ból ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe.

Vértódlások a természetes **Ferenc József**-keserűviz rendszeres használata mellett biztosan és rendkívül enyhe módon gyógyulnak. Mint rendszeres adag elegendő ¼ pohár reggel éhgyomorra.

Az igazi Ferenc József-keserűviz ki-tűnő hatását a legjobban igazolja az egész világ orvosainak és orvostanárai-nak egybehangzó elismerése. Dr. Ch Mauriac, a párisi Hopital du Midi orvosa is így nyilatkozott e világhírű hazai gyógyvizről: „A Ferenc József-keserűvizet sokszor rendeltem s eddigi tapasztalataim szerint hatása nagyon kedvező, úgy hogy ez a gyógyviz a hashajtók között a legelső helyek egyikét foglalja el.“

Bevásárlásnál úgy a fűszerüzle-tekben, mint a gyógytárakban kérjen határozottan „valódi Ferenc József“ keserűvizet. Óvakodjunk az utánzatoktól!

Margit. A szerelmes ifjú nem ejti ki nagyobb bensőséggel ezt a nevet, mint a hölgyek, amikor a Földes-féle Margit-krémről van szó. Hogy a Földes-féle Margit-krém olyannyira népszerű toilettoikké lett a hölgyközönségnek, azt elsősorban annak köszönheti, hogy gyönyörű tiszta, fehér színt kölcsönöz az arcnak, mindennemű tisztátalanságot, szep-lőt, mitesert, májfoltot és pattanást eltávolít és emellett abszolúte ártalmatlan. A hatás négy-öt napi használat után már tökéletes. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Készíti és postán küldi Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Emésztési zavarokat felnőtt gyomor-betegeknél és öregeknél elhárít az ötven évvel ezelőtt feltalált s eredetileg a gyermek-táplálásra hivatott Nestlé-tápeledel, mely a legtisztább alpesi tejet tartalmazza. E lehető legjobban emésztő tápeledel az orvosi praxis-ban, mint diætikum kipróbálta és ajánlva van. Próbadozozokat és ismertető iratokat ingyen küld a francia-svájci Nestlé-társaság (felnöt-tek szakosztálya): Vion, I. Bibersrasse 11 Magyar levelezés. Dobozonként 1 kor. 80 fill, minden gyógyszerárban és drogeriában használható utasítással együtt kapható. Óva intünk utánzatoktól, különösen a cacáo és méz-phosphát tartalmu tápszerekről, amennyiben tudvalevő dolog, hogy azok székrekedést okoznak.

Ha sósborszeszről van szó, akkor csak dr. Borovszky-féle »BOROLINT« vegyük. — Kapható mindenütt. —

Segédszerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs csodaháziszer

A Dr. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN,

mely városunkban is megjelent. Felülmulthatatlan gümökörös izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, rheuma, köszvény, csúz, ischiás, izületi lob és zsábjában szenvedők, végül fá-gyás okozta és égési sebek fájdalomainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő és testóvó háziszer.

Kapható Baján LAZAR SAMUEL optikai, sebészeti és kötszerári üzletében, I.20., 2. és 2.50 koronás üvegekben.

Kapható: Kalocsán: CSICSÁKY JÁNOS kereskedésében, Kis-Kun-Félegyházán: LACSNY ISTVÁN gyógyszerárban, Kis-Kun-Halason: RAAB BERNÁT kereskedésében, Bajmokon: IFJ. BERGER JAKAB kereskedésében, Nemes-Militicsen: TARJÁN GEZA gyógyszerárban, Bácsalmáson: SAJÓ GYÖRGY gyógyszerárban.

Készítik: **Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/c. szám.**

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

elsődrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölcsonöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozásu alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

NEU zsi bárüs BAJA

54. Erzsébet királyné-utca 54.

VESZEK

uráságoktól levetett ruhákat, egyenruhát, cipőket, ágytollat, vörös- és sárga rezet, kerekpárok, fegyvereket, törött aranyat, ezüstöt, fehérneműt szóval minden értékes tárgyat a legmagasabb árban.

Ugyanott egy csinos matt szoba-butor, egy faragott háló, egy kávéházi teljes berendezés márványasztalokkal, különféle butor darabok is eladók minden elfogadható árban.

Egy új óriási stráfkoeci

szintén eladó.

Egy kávéházi kassza, tükrök, egy nagyszerű jégsekerey sürgősen eladó.

Kívánatra hához is elmegyek!

☛ Szombat és ünnepnap zárva ☛

Aki nem ellensége a pénzének

és a tisztaságnak, az a penészes szalmazsák helyett rendeljen nálam mielőbb

:: ruganyos acél-sodrony ágybetétet, ::

csekély 8 korona az ára, por és féregmentes. Az ágy belméretének megkül-dése elég. Ajánlom egyszerű és diszes sodronykerítéseimet. Kész sodronyháló a legnagyobb választékban csakis nálam kaphatók.

Diszes vasoszlopok lugashoz, valamint rózsafakarók szintén kaphatók. Kiváló tisztelettel

ifj. Utry Pál.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy a mai napon minden igényeknek megfelelő

kézimunka-üzletet

nyitottunk. A legdivatosabb elkez-dett kézimunkákat tartunk raktáron. Mindenféle kézimunkához anyagot és kelléket raktáron tartunk. Ugy-szintén a legdivatosabb mintáink vannak az előnyömdében. Minden-nemű kézimunka elkészítését jutá-nyos árban elvállaljuk.

A nagyérdemű hölgyközönség nagybecsű partfogását kérve, va-gyunk

mély tisztelettel

Hirschler Nővérek

Mátyás király-tér.

! Gobellin képek !
! állandóan raktáron. !

Egy négy szobás

utcai lakás teljes kényelemmel, nagy udvarral és nagy kerttel

azonnal bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást ad TAUBNER FÜLÖP Baja gr. Zichy Bódog-utca.

ELKÖLTÖZÉS FOLYTÁN

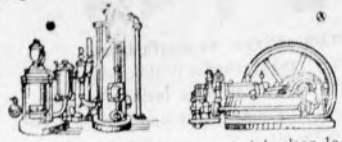
teljes lakás- és konyhaberendezés

eladó, délelőtt fél kilenctől délig, délután félháromtól hatig. Szt. Ist-ván-tér 5. sz Stern Vilmos-féle ház.

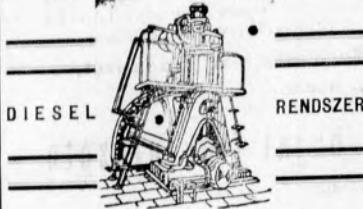
Kalmár és Engel

Motor és Gépgyár

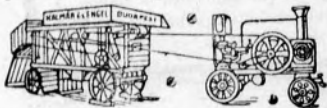
Városi raktár és iroda Gyár: V., Lipót-körút 22. BUDAPEST V., Üteg-utca 19. Világhírű! Eredeti! „Benz.”

Szivóegymotor telep. — A jelenkor legolcsóbb üzeme. „Benz” nyersolajmotor.

Elismert legjobb gyártmány. Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egy szer üzemeltetők.

Teljes jótállás, kedvezőfizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

szép, üde arcz,

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, ha valaki csinos, fess és kedves, hanem a legfontosabb, hogy az arcüre tisztá legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcüre ápolására. A szépség fenntartására és emelésére

A FÖLDES-féle

MARGIT-creme

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehéríti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-creme teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szeplőtörő.

Kapható az egész világon.

Tegelye 1 korona és 2 korona.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Baján:

Dr. Makray László gyógytárában.

Kapható PREISZ Béla borkereskedésében Baján.

Eladó szőlővesszők.

Gyökeres Európai immunis hómok-talajra alkalmas vessző a következő fajokból **eladó:**

Erdei, Ezerjő, Mézesfehér, Olaszrizling, Sárféher, Szerémizöld, Chasseles, Kadarka, Nagyburgondi, Kövidinka, Oportó, Szlankamenka,

Furmint és még mintegy száz csemegefajból

ezrenként 12-15 forint.

A vesszők erősek és dűsgyökereiek, így pótlásra is teljesen megfelelnek. Kimerítő árjegyzék minden fajú vesszők és oltványokról ingyen és bérmentve. — Cim:

Szücs Sándor fia

szőlőtelepe — Biharódszeg.

„BLUM”-féle INTÉZET

PELSŐCZ (Gömörmege.)

Szellemileg fogyatékosak és epileptikusok

ápoló, nevelő és tanintézete.

Külön osztályok. Mérsékelt díjazás.

Családias gondozás

Sakképesített tanerők a kisebb és

képezhető ápoltak tanítására.

Teljesen vagyontalanok a nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszterium

utján és engedélyével helyezhetők el az

www államkincstár terhére. www

Prospectus és mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

AZ IGAZGATÓSÁG.

A PERONOSPORA ELLEN

idejében permetezzünk valódi

Brixeni Kristály-Azurinnal

mely jobb, biztosabb és olcsóbb védőszer, mint a kékkő-mészkeverék.

KAPHATÓ MINDENÜTT!

Magyarországi főraktár:

MOLNÁR M. és TÁRSA

műszaki és mezőgazdasági cikkek nagykereskedése

Budapest VI., Gyár-utca 21g.

Rézkenpor, permetezőgép, borsajtó, zsák, ponyva, gépolaj, gépszij stb legolcsóbb beszerzési forrása

Ki a tisztaságot szereti,

az r a k a s s a k i a konyháját és folyosóját

cementlapokkal.

Gináltasson működő kulfedőlapot.

Vegyen fávalyu helyett cementvályut.

Használjon fahordók helyett cementváltartályt.

Alkalmazzon vízvezetéshez cementcsövet.

Falépcső helyett működőposzt

Elvállal bármily betonmunka készítését és

műkövek gyártását. Árjegyzékkel és költségvetéssel készséggel szolgál Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cementbárgyára.

Telefon szám 111. Telefon szám 111.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től-65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Delaware vessző!

Nagy Gábor-féle legnemesebb faj.

Vidékünkön több mint 20 év óta honos s az egész országban már igen elterjedt, bőtermő, erős és birt adó faj Oltani, permetezni nem kell, mert filoxera, sem szőlőbetegség kárt benne nem okoz. Jól beérett, szép sima vessző míg a készlet tart I. oszt. 1000 drb. 35 korona, 100 darab 4 korona, II. oszt. 1000 drb 20 korona.

A sima vesszők előgyökerzetéséhez utasítást küld és megrendeléseket 10% előleggel elfogad

FISCHER és WOLNER
BIHARDIÓSZEG.

Eladó borok.

RIZLING, KÖVIDINKA, KADARKA OPPORTÓ és kevert kitűnő fajú borok mintegy hatszáz hektoliter ELADÓ

PATYI ANTAL

szőlőbirtokos, Kiskunmajsa.